

دکتر رجب گل دوست جرم‌شناس و استاد دانشگاه در گفت و گو با «جوان»: تقویت آموزه‌های دینی جرائم را کاهش می‌دهد

گفت‌وگو با جلال مهرگان

تأکید بر تحکیم بنیان خانواده از آموزه‌های دینی است که همواره افراد جامعه به آن دعوت شده‌اند. تجربه نشان می‌دهد آنان که این توصیه‌ها را در زندگی خویش پذیرفته‌اند از گرفتار شدن در آسیب‌ها در امان بوده‌اند. بروز جلوه‌های تازه در زندگی‌های امروزی آسیب‌هایی به دنبال داشته که طلاق یکی از ارغمان‌های نامیمون آن است. اما خیلی وقت‌ها زوج‌هایی که برای ساختن زندگی رؤیایی خویش پیمان زناشویی بسته بودند، یکی از آنها دگربری را برای همیشه از دایره زندگی حذف می‌کند. نظر به اهمیت موضوع در این باره گفت‌وگو می‌با داکتر رجب گل‌دوست جرم‌شناس و استاد دانشگاه پیش روی شماست.

■ ■ ■

آقای گل‌دوست! لطفاً با اشاره به وضعیت پدیده همسر کشی در جامعه ایران بفرمایید ریشه‌های این جرم در کشور ما به چه چیزهایی برمی‌گردد؟

انگیزه‌های همسر کشی متعدد است و در هر موردی و نسبت به هر مرتکبی متفاوت می‌باشد. اما اگر بخواهم به مهم‌ترین آنها اشاره کنم، باید از مشکلات اقتصادی، فرهنگی و خانوادگی، روحی، از تباطات ناسالم، عدم شناخت کافی زن و شوهر قبل از شروع زندگی زناشویی و بدبینی یکی از زوجین را نام ببرم که هر کدام از این عوامل گاهی منجر به قتل و فروپاشی خانواده می‌شود.

با این وجود از بین عواملی که به عنوان ریشه‌های قتل یاد کردید، نقش کدام یک را در بروز این پدیده پررنگ‌تر می‌بینید؟

به نظر، ضعف ایمان و اعتقادات مذهبی، عدم اعتماد بعضی زوج‌ها به یکدیگر و پایین بودن آستانه تحمل افراد، در تشدید پدیده همسر کشی که در قالب قتل‌های خانوادگی عنوان می‌شود نقش تأثیر گذار تری داشته‌اند.

*** در باز کاوی پرونده‌های همسر کشی، چه دلایلی سبب می‌شود که زن مرتکب این جرم خشن شود؟**

انسان ذاتاً صلح‌طلب است و بروز خشونت از سوی او، نشان از خروجش از این اصل دارد که در چنین شرایطی باید به دنبال شرایط عادی اجتماعی و اقتصادی‌اش باشیم که مولد خشونت هستند. متأسفانه بایدند نبودن به اصول اخلاقی و کمرنگ شدن ارزش‌های اعتقادی و میامت عرفی، هم حس امنیت و فشارهای روحی ناشی از مشکلات اقتصادی سبب رشد آمار جرائم خشن در بین زنان شده است.

بررسی پرونده‌های همسر کشی نشان می‌دهد که برخی از متهمان در دوره نامزدی اختلاف‌های سنگینی با همسرشان داشته‌اند. از آنجا که روح عمومی حاکم بر فضای جامعه و خانواده سنتنی است، از طلاق خودداری کرده‌اند. در این خصوص چه می‌گویید؟

یکی از عوامل همسر کشی عدم اقدام به جدایی زن و شوهر از یکدیگر می‌باشد. وقتی دو نفر در ایام نامزدی اختلافات تشدید فکری، اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی دارند و این اختلافات را نشان داده‌اند بهتر است به دور از تعصبات خانوادگی، اجتماعی و محیطی از یکدیگر جدا شوند نه اینکه پایه‌های زندگی مشترک خویش را بر این اختلافات بنا کنند که در نهایت پس از ازدواج بخواهند با دشواری بیشتری به زندگی ادامه دهند.

برخی از قضاات جنایی معتقدند تأخیر و اطاله دادرسی پرونده‌های طلاق، عامل برخی از پرونده‌های همسر کشی است. از سوی دیگر، تسریع در صدور رأی طلاق خود می‌تواند به متلاشی شدن یک زندگی کمک کند، چراکه تجربه نشان داده بعضی از زوجین بعد از مدتی اختلاف بین‌شان را حل می‌کنند و زندگی خوبی را در پیش می‌گیرند. با این وجود بفرمایید چه زمانی برای صدور طلاق مناسب است که نه به قتل منجر شود و نه بشیمیانی به بار آورد؟

به نظر من وقتی امکان ادامه زندگی مشترک واقعاً و عملاً بین زن و شوهر بعد از بروز اختلافات شدید وجود ندارد باید هر چه سریع‌تر طلاق صورت گیرد و دادگاه‌ها نباید در این زمینه موجبات اطاله دادرسی را فراهم کنند چراکه عدم صدور حکم طلاق و ادامه ارتباط زن و شوهر در چنین شرایطی باعث تشدید اختلاف بین‌شان و درگیری فیزیکی و حتی به جرح و قتل منجر می‌شود.

تأثیرات منفی همسر کشی بر جامعه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

وقوع هر قتلی تأثیرات منفی بر جامعه می‌گذارد و سال‌ها طول می‌کشد تا تأثیر آن بر جامعه و افراد کمرنگ شود. یکی از تأثیرهای منفی همسر کشی و قتل‌های خانوادگی بر جامعه، ایجاد حس بی‌اعتمادی در میان زوجین و فراهم نمودن موجبات بدبینی و وسوسه در میان آنها گردیده و ارکان خانواده‌ها را متزلزل و مستعد متلاشی شدن می‌کند.

با اشاره به نقش مشاوره در کاهش اختلافات زوجین بفرمایید چرا استفاده از مشاوره در کشور مان هنوز به یک فرهنگ تبدیل نشده یا کمتر شاهد بعضی از آسیب‌های اجتماعی از جمله طلاق و همسر کشی باشیم؟

متأسفانه نقش مدد کار اجتماعی و مشاوره خانوادگی هنوز در فرهنگ ما ایرانی‌ها جا نیفتاده است. وظیفه دولت و سایر نهادهای ارگان‌های مربوط به قوه قضائیه و مقننه که در این زمینه مسئولیت دارند باید قوانین و سازوکارهای لازم را برای تبدیل شدن مشاوره و مددکاری اجتماعی به فرهنگ عمومی ایجاد کنند، چراکه این موضوع در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و جرائم غیر قابل تردید است.

در خاتمه فکر می‌کنید بهترین راه‌های پیشگیری از همسر کشی کدامند؟

بهترین راه‌حل برای زنان و مردان، تقویت روحی و روانی و افزایش ظرفیت تحمل در مقابل مشکلات اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی می‌باشد. ناگفته نماند که بهتر از موارد یاد شده تقویت ایمان و اعتقادات مذهبی و بهره‌گیری از آموزش‌ها و احکام دینی می‌باشد که این امر خود موجب افزایش تحمل و ظرفیت انسان می‌گردد تا بتواند در برابر ناملایمات زندگی بیشتر صبوری پیشه کند.

گزارش غلامرضا مسکنی

متهم که مردی جوان به نام محسن است پنج سال قبل با همدستی یکی از کارگران مقتول دست به جنایت زده بود.

به گزارش خبرنگار ما، صبح روز سه‌شنبه، ۲۲ مهرماه دوزن میانسال به شعبه اجرای احکام داسرای جنایی آمدند و از قاتل اعلام گذشت کردند. یکی از آنها در حالی که از فقدان برادرش گریه می‌کرد به خبرنگار ما گفت: برادر من صاحب کار خانه بزرگ تاکسیرسانی بود و همسر و فرزندانش خارج از کشور زندگی می‌کردند. البته فرزندان برادر من نیز از متهم اعلام گذشت کرده‌اند. برادر من به تنهایی در خانه‌اش که حوالی جنت‌آباد بود، زندگی می‌کرد. اسفندماه سال ۸۸ بود که با او تماس گرفتم تا جویای حالش شوم، اما گویی او خاموش بود. نگران شدم و به خانه‌اش رفتم، اما زمانی که نشانی از او پیدا نکردم، پلیس را از ماجرا با خبر کردم.

خواهر مقتول ادامه داد: مأموران زمانی که در خانه برادر من حاضر شدند، در پارکینگ متوجه لکه‌های خون شدند. همچنین بررسی مأموران نشان داد که از خانه برادر من سرت شده است. آنها سرانجام باردیابی اموال سرتی موفق شدند دو مرد جوان را بازداشت کنند. یکی از سارقان مردی آشنا به نام محمدرضا بود. او قبلاً کارگر کارخانه برادر من بود و نفر دوم محسن نام داشت. در تحقیقات بیشتر که از سوی پلیس انجام شد، دو متهم به قتل برادر من اقرار کردند. محسن پذیرفت که با تحریک محمدرضا برادر من را با شلیک گلوله به قتل رسانده است.

خواهر مقتول گفت: برادر من به محمدرضا خیلی اعتماد داشت و کارت‌های بانکی‌اش را هم در اختیار او می‌گذاشت. دو ماه قبل از حادثه بود که محمدرضا ناگهان محل کارش را ترک کرد اما با برادر من ارتباط داشت و به خانه او هم رفت و آمد می‌کرد. در جریان همین رفت و آمدها بود که تصمیم به قتل برادر من و سرقت از خانه او گرفت و برای اینکه نقشه‌اش برپا نشود، محسن را برای این کار اجیر کرد. روز حادثه محمدرضا به بهانه اینکه شیشه ماشین برادر من شکسته، او را به پارکینگ می‌کشاند و محسن هم مرتکب قتل می‌شود. آنها سپس وارد خانه برادر من شده و اموالش را سرت می‌کنند. در نهایت

مرد جوانی که متهم است دو سال قبل بعد از مشاچره با پسر عمه‌اش، او را با شلیک گلوله به قتل رسانده، بار دیگر محاکمه می‌شود.

به گزارش خبرنگار ما، این پرونده از اردیبهشت ماه سال ۹۱ و همزمان با ناپدید شدن پسر جوانی به نام احمد به جریان افتاد. پدر او به مأموران گفت: پسر من روز گذشته سوار بر خودروی خود، خانه را ترک کرد و دیگر از او خبری نشد تا اینکه صبح امروز مرد ناشناسی با من تماس گرفت و ادعا کرد پسر من را به گروگان گرفته است. او من خواست مقداری پول تهیه کنم تا احمد را آزاد کند. بعد از مطرح شدن

خارج از مدار

اعتراف مرد بزرزیلی به قتل ۳۹ بی‌خانمان

مأموران پلیس در برزیل مردی را بازداشت کرده‌اند که مدعی است ۳۹ نفر را به قتل رسانده است. به گزارش بی‌بی‌سی، متهم که مردی ۲۶ ساله است ادعا می‌کند در مدت سه سال قربانیان خود را که زنان و افراد بی‌خانمان بوده‌اند به کام مرگ کشانده است. متهم گفت: سوره‌های خود را به طور تصادفی انتخاب می‌کردم. با موتور به آنها نزدیک شده و در فرصت مناسب با شلیک گلوله آنها را به قتل می‌رساندم. پلیس برزیل می‌گوید: متهم قربانیان خود را با شماره یک تا ۳۹ نامگذاری کرده است. او همچنین به ۹۰ فقره سرقت از مغازه‌ها اقرار کرده است.

کنسرت مرگ در کره جنوبی

بر اثر وقوع حادثه‌ای در کره جنوبی ۱۶ نفر کشته و ۱۱ نفر زخمی شدند. ازدحام جمعیت در مراسم کنسرت در فضای باز که در جنوب سئول، پایتخت کره جنوبی برگزار شده بود ۱۶ کشته و ۱۱ زخمی بر جای گذاشت.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، تماشاچسانی که برای داشتن دید بهتر روی درچه تهویه هوا ایستاده بودند، ناگهان با خارج شدن درچه از جایش، به عمق ۱۰ متری داخل آن سقوط کردند واز پارکینگ سررآورند. بر اساس این گزارش، ۱۶ نفر در جریان حادثه کشته و ۱۱ نفر هم زخمی شدند.

تعظیم به جسد

یزشکان چینی هنگام خارج کردن جسد پسر بچه ۱۱ساله از اتاق عمل به نشانه احترام به او تعظیم کردند. این پسر بچه مبتلا به تومور مغزی بود و پیش از مرگ، با اهدای اعضای بدنش به بیماران، جان چندین نفر را نجات داد.

حواالت

سرویس حوادث ۸۸۹۸۴۳۵

گذشت از قاتل مرد کارخانه‌دار به احترام محرم

فرارسیدن ایام محرم انگیزهای شد تا اعضای خانواده مرد کارخانه‌دار از قاتل او اعلام گذشت کنند.

متهم که مردی جوان به نام محسن است پنج سال قبل با همدستی یکی از کارگران مقتول دست به جنایت زده بود. به گزارش خبرنگار ما، صبح روز سه‌شنبه، ۲۲ مهرماه دوزن میانسال به شعبه اجرای احکام داسرای جنایی آمدند و از قاتل اعلام گذشت کردند. یکی از آنها در حالی که از فقدان برادرش گریه می‌کرد به خبرنگار ما گفت: برادر من صاحب کار خانه بزرگ تاکسیرسانی بود و همسر و فرزندانش خارج از کشور زندگی می‌کردند. البته فرزندان برادر من نیز از متهم اعلام گذشت کرده‌اند. برادر من به تنهایی در خانه‌اش که حوالی جنت‌آباد بود، زندگی می‌کرد. اسفندماه سال ۸۸ بود که با او تماس گرفتم تا جویای حالش شوم، اما گویی او خاموش بود. نگران شدم و به خانه‌اش رفتم، اما زمانی که نشانی از او پیدا نکردم، پلیس را از ماجرا با خبر کردم.

خواهر مقتول ادامه داد: مأموران زمانی که در خانه برادر من حاضر شدند، در پارکینگ متوجه لکه‌های خون شدند. همچنین بررسی مأموران نشان داد که از خانه برادر من سرت شده است. آنها سرانجام باردیابی اموال سرتی موفق شدند دو مرد جوان را بازداشت کنند. یکی از سارقان مردی آشنا به نام محمدرضا بود. او قبلاً کارگر کارخانه برادر من بود و نفر دوم محسن نام داشت. در تحقیقات بیشتر که از سوی پلیس انجام شد، دو متهم به قتل برادر من اقرار کردند. محسن پذیرفت که با تحریک محمدرضا برادر من را با شلیک گلوله به قتل رسانده است.

خواهر مقتول گفت: برادر من به محمدرضا خیلی اعتماد داشت و کارت‌های بانکی‌اش را هم در اختیار او می‌گذاشت. دو ماه قبل از حادثه بود که محمدرضا ناگهان محل کارش را ترک کرد اما با برادر من ارتباط داشت و به خانه او هم رفت و آمد می‌کرد. در جریان همین رفت و آمدها بود که تصمیم به قتل برادر من و سرقت از خانه او گرفت و برای اینکه نقشه‌اش برپا نشود، محسن را برای این کار اجیر کرد. روز حادثه محمدرضا به بهانه اینکه شیشه ماشین برادر من شکسته، او را به پارکینگ می‌کشاند و محسن هم مرتکب قتل می‌شود. آنها سپس وارد خانه برادر من شده و اموالش را سرت می‌کنند. در نهایت

خواهر مقتول گفت: برادر من به محمدرضا خیلی اعتماد داشت و کارت‌های بانکی‌اش را هم در اختیار او می‌گذاشت. دو ماه قبل از حادثه بود که محمدرضا ناگهان محل کارش را ترک کرد اما با برادر من ارتباط داشت و به خانه او هم رفت و آمد می‌کرد. در جریان همین رفت و آمدها بود که تصمیم به قتل برادر من و سرقت از خانه او گرفت و برای اینکه نقشه‌اش برپا نشود، محسن را برای این کار اجیر کرد. روز حادثه محمدرضا به بهانه اینکه شیشه ماشین برادر من شکسته، او را به پارکینگ می‌کشاند و محسن هم مرتکب قتل می‌شود. آنها سپس وارد خانه برادر من شده و اموالش را سرت می‌کنند. در نهایت

قاتل پسر عمه دوباره محاکمه می‌شود

شکایت، مأموران پلیس آگاهی دست به تحقیق زدند و بعد از بررسی تماس‌های مرد ناشناس، چند روز بعد او را بازداشت کردند. تحقیقات نشان داد که متهم عرفان نام دارد و پسردایی احمد است. او در بازجویی‌ها به قتل احمد اقرار و گفت: مدتی قبل متوجه شدم که مجموعه‌ای طلایی دارد و تصمیم گرفتم آن را سرقت کنم. روز حادثه هم او را با طراحی نقشه به خانه‌ام کشاندم اما هم با درگیر شدیم. من برایش اسلحه کشیدم که ناگهان دستم روی ماسه رفت و گلوله شلیک شد.

قضایی بعد از ختم جلسه محسن را به قصاص و حبس و محمدرضا را به حبس محکوم کردند. پرونده بعد از تأیید رأی دادگاه در دیوان عالی کشور و انجام تشریفات قانونی، برای اجرا به شعبه اجرای احکام داسرای جنایی فرستاده شد. متهم در حالی که در یک قدمی طناب دار قرار داشت با تلاش تیم صلح و سازش شعبه اجرای احکام از مجازات قصاص فاصله گرفت و به احترام محرم فرصت زندگی دوباره‌ای پیدا کرد.

بعد از حادثه بود که جسد را داخل خودرو گذاشتند و در داخل رودخانه جاده اعلی‌ی‌رها کرد. متهم در بازجویی‌های بیشتر هم به قتل اقرار کرد. بعد از کامل شدن بررسی‌ها و در حالی که سلامت روانی متهم از سوی کارشناسان پزشکی قانونی تأیید شده بود، پرونده برای رسیدگی روی میز هیئت قضایی شعبه ۲۴ دادگاه کیفری استان تهران قرار گرفت. در حالی که اولیای دم در جلسه برای متهم درخواست قصاص کرده بودند، او اظهارات خودش را تغییر داد و گفت نقشی در قتل نداشته است. متهم گفت: روز حادثه احمد همراه دختری جوان به خانه

سرقت ۲۰۰ خودرو برای تأمین پول مواد

اعضای باند بزرگ سرقت در اصفهان با کشف ۲۰۰ خودروی سرتی متلاشی شد. چندی قبل گزارش‌های مشابهی از سرقت خودرو در شرق اصفهان به مأموران پلیس آگاهی گزارش شد. مأموران پلیس بعد از تحقیق به سارق جوانی که به تازگی از زندان آزاد شده بود، مظنون شدند و او را سوار بر یک خودروی سرتی در مخفیگاهش بازداشت کردند. متهم در بازجویی‌ها به سرقت ۲۰۰ خودرو با همدستی یکی از دوستانش اقرار و پنج مالخر را هم به مأموران معرفی کرد. پس از آن مأموران پلیس آگاهی سایر اعضای باند را بازداشت و ۲۰۰ خودروی مسروقه را کشف کردند و به مالباختگان آنها بازگرداندند.

سردار عبدالرضا آقاخانی، فرمانده انتظامی

استان اصفهان با بیان اینکه اعضای باند به مواد مخدر اعتیاد داشتند، گفت: متهمان پس از انجام سرقت، خودروها را به مکان مورد نظر برده و لوازم داخلی آنها مانند باند و دستگاه پخش و... را از آن جدا کرده و به فروش می‌رسانند و از این راه مواد مخدر

شهادت ۲ مرزبان

هنگام درگیری با اشرا مسلح

درگیری نیروهای مرزبانی استان سیستان و بلوچستان با اشرا، با شهادت دو مرزبان خاتمه یافت.

فرمانده مرزبانی سیستان و بلوچستان به فارس گفت: این حادثه ساعت ۲۰:۳۰ شامگاه پنج‌شنبه بین نیروهای مرزبانی سیستان و بلوچستان در حوزه لار با تعدادی از اشرا مسلح اتفاق افتاد. سردار جهانبخش حبیبی ادامه داد: در جریان درگیری تعدادی از اشرا به هلاکت رسیدند و مقداری مهمات از آنها کشف شد. وی گفت: در جریان درگیری دو مرزبان به شهادت رسیدند و سه مرزبان هم مجروح شدند.

واژگونی توبوتا وانت با ۱۹ مسافر

یک دستگاه توبوتا وانت شامگاه پنج‌شنبه با ۱۹ سرنشین در محور سراوان به سوران واژگون شد. حسین درخشان، سخنگوی سازمان امداد و نجات هلال احمر گفت: در این حادثه ۱۸ نفر از مسافران مصدوم شدند و یک نفر جان خود را از دست داد. علت حادثه در دست بررسی است.

دزد مدرسه دستگیر شد

مرد معتنای که برای تأمین هزینه مواد به یکی از مدارس مشهد دستبرد زده بود، بازداشت شد.

چند روز قبل مدیر یکی از مدارس شرق مشهد مأموران پلیس را از دستبرد سارق به مدرسه باخبر کرد. بررسی‌ها نشان داد که سارق کابل‌های برق مدرسه، شیرهای آب و مقداری از تجهیزات داخل را اسرقت کرده است. بعد از مطرح شدن شکایت مأموران پلیس آگاهی دست به تحقیق زدند و مردی را به عنوان مظنون بازداشت کردند. او در تحقیقات به سرقت از مدرسه اقرار کرد و گفت: مدتی قبل به مصرف شیشه اعتیاد پیدا کردم. از آنجا که برای تهیه پول مشکل داشتم دست به سرقت می‌زدم. یک بار هم تصمیم به سرقت از مدرسه گرفتم اما بعد از دزدی مأموران مرا بازداشت کردند.

سرهنگ حسین بیدمشکی، رئیس پلیس آگاهی استان خراسان رضوی گفت: متهم بعد از کامل شدن تحقیقات با قرار قانونی روانه زندان شد.

مرگ یک کودک

در تیراندازی مراسم عروسی

کودک دو ساله‌ای در حادثه تیراندازی در یک مراسم عروسی در شهرستان گناوه جان خود را از دست داد. لحظاتی بعد از این حادثه که چند دست پیش در یکی از تالارهای گناهه اتفاق افتاد، مأموران پلیس در محل حاضر شدند و عامل تیراندازی را بازداشت کردند.

سرهنگ اکبر قاسمی، فرمانده انتظامی گناوه گفت: با وجود هشدارهای مکرر پلیس و مسئولان برای استفاده نکردن از سلاح و تیراندازی مراسم عروسی، اما برخی از صاحبان مجالس بدون توجه به این توصیه‌ها، شادی خانواده و بستگان خود را به عزای تبدیل می‌کنند. شهرستان گناوه در شمال استان بوشهر قرار دارد.

اسیدپاشی به ۲ زن در اصفهان

تلاش پلیس برای بازداشت عاملان دو حادثه اسیدپاشی به زنان در اصفهان ادامه دارد. به گزارش ایسنا، شامگاه چهارشنبه ۲۳ مهرماه، زنی در خیابان مهرداد اصفهان از سوی مهاجمان ناشناس هدف اسیدپاشی قرار گرفت. شاهدان به پلیس گفتند، زن جوان در حالی که سوار بر خودروی سمند بود از سوی مهاجمان موتورسوار هدف اسیدپاشی قرار گرفت.

سرهنگ حسین حسین‌زاده، جانشین فرماندهی انتظامی استان اصفهان گفت: پلیس در تلاش است تا عاملان این حادثه را شناسایی کند. فضل‌الله کفیل، فرماندار اصفهان هم گفت: این دومین مورد اسیدپاشی است که در فاصله زمانی کمی اتفاق افتاده است. وی درباره علت این حادثه گفت: یکی از خانم‌ها که مورد اسیدپاشی قرار گرفته متاهل بوده و احتمال دارد این حادثه مربوط به اختلافات شخصی باشد.

کشف محموله بزرگ قاچاق پرندگان شکاری

۲۴ پرنده شکاری از خانواده شاهین‌ها شامل ۱۹ شاهین و پنج بخری بود، کشف و ضبط کردند. قاچاقچیان این محموله را از کشور پاکستان وارد استان سیستان و بلوچستان کرده بودند و قصد داشتند با عبور از بندر جاسک و استان بوشهر به کشورهای همسایه قاچاق کنند. با کشف این محموله، مأموران یک متهم را بازداشت کردند و بعد از تشکیل پرونده تحویل مقامات قضایی دادند.

